

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Thoma

De sancto Thoma
Herino. VI.

Bla uidisti me
Thoma credidisti. Beati q̄ non
viderūt et crediderūt. Job. xx.
Inter cetera homini necessaria ad salutem
quatuor vident necessaria p̄cipua esse. scz
vt homo sit grād⁹ dñi nūis. In
gratitudo em est vētus vrena siccās fontē
pieratis. vt dicit Herū. Scđo vt sit seru⁹
dei v̄tilis. ne sit ire t̄ pene dign⁹ Dat. xxi.
Seruū iuitile mīrit in tenebris. Vnde
Prouer. cuī. Accep⁹ est regi minister iel⁹
ligens. Tertio vt sit nō solū seruus v̄tilis
h̄cā prudēs. ne sit q̄i gubernator sopit⁹
in medio maris amissio clavo Prouer. xxiij
Quarto vt sit seru⁹ nō solū v̄tilis t̄ prudēs
h̄cā fidelis. ne scz sibi usurpet dominium.
vel alteri q̄ debet reddat fuitu⁹ Dat.
xxv. Euge fūe bone et fidelis. Ista q̄tuor
achrūt marie p̄ fidē. p̄ quā hō p̄mo cognoscit
sc̄a q̄ quid habet. qd accepit. vñ accepit
quia a deo om̄ia. Quid em habes qd non
acepisti. q.d. aplūs. nihil. Et p̄ hō redi
tur grād⁹ deo. Scđo p̄ fidem cognoscit hō
sub q̄ dno est. t̄ sic se sentit seruum. p̄ter ali
quā rūlitare hō posuit. scz ad laudādū deū.
et operandū salutē. priā. Tertio p̄ fidē cog
noscit quo in hō mūdo ouerſandū est. quid
remmendū. qd appetendū. q̄ tendendum.
quid amandū. Ecce prudentia. Quarto p̄
hōdem homo cognoscit cui seruendum est
et cuitotū dominū attribuendū. t̄ q̄ nulli
alteri q̄ deo seruendi est. Juxta illō aplū.
Hō deo honor er glā in secula. Cum igi
tur tot et tanta ex fide. p̄ueniūt merito fidcs
videb̄ homini esse necessaria ad salutem. ad
quā vt p̄ quā t̄ non aliā virtutē beatitudo
p̄fēt̄ eterna. de q̄ dicit p̄bū nr̄i thematis.
Beati q̄ nō viderūt et crediderūt. In quib⁹
p̄bis tria rāgunt. Primo Thome dubitatio
qz refūctiōez xp̄i credere noluit nisi
cuī corporaliter videret. cum dr. Quia vidisti
me Thoma credidisti. Scđo describit fi
dei remuneratio. cuī dr. H̄t̄ q̄ nō viderunt
Tertio subiūgl̄ fidelū cōmendatio. cuī dr
Et crediderunt.

Dixi p̄amo p̄ in p̄bis p̄miss
describit thome
dubitatio. cuī dr. Quia vidisti me Thoma
credidisti. Circa qd sc̄pū q̄ dicit Dr. in

omelia sup locū istū. Dīn⁹ nob̄ maria sc̄z
magdalēa. p̄fuit q̄ cito c̄didit q̄ thomas
q̄ diu dubitauit. Profuit aut̄ nob̄s btūs
Thomas p̄ suā dubitatiōez ad duo. sc̄z ad
tumore diuinū sp̄ p̄ oculis habendū. et eri
genduz spem in deū. Dubitatio em̄ sua ad
hō in ecclā in anno bis referit. sc̄mel in octa
ua pasce. scđo hō. nō v̄t̄s p̄ter aliud q̄ p̄te
tumore nob̄s p̄sumptuolis t̄ assūcurat de
nr̄is opib⁹ incūtiēdū. Et quo em̄ tam san
crus aplū cecidit de fidelitate in errorem
qd fier de nob̄s. Scđo ad hō reserft̄ sua du
bitatio. ne hō desperet de venia suoꝝ ma
loꝝ. comūssoꝝ. h̄z por⁹ erigat ad spem de dī
pietate q̄ sicur post lapsum suscepit clemen
ter Thoma. ita suscipiet et nos p̄tōres q̄
cūs genere p̄cti infectos. Videam⁹ igit̄
de v̄t̄s sc̄z de p̄sumptuoluate p̄p̄cēda
t̄ spe erigēda Nos em̄ hō debēt̄ esse i medio
inter v̄t̄s intuēdo Thoma. Et hō est qd
dr. Prouerb. iii. Urge semitas pedib⁹ tu
is. et oēs vie tue stabilient. Ne declines ad
dexterā neq̄ ad sinistrā. Dextera est p̄sum
ptio. Sinistra est desperatio. Vnde Tho
mas p̄ dubitatiōez cecidit ne tu p̄sumas. p̄
p̄fessionē fidei surrexit ne tu desperes. Vn
de ḡpmō dī Thome lapsū t̄ habebis p̄
sumptōis remediū. Et p̄tō sciendū p̄
serunt q̄ faciūt hoiez p̄sumere t̄ securitate
torpere. Primū naſa foris. vi in his q̄ non
miltū a rēptariōib⁹ inq̄erat̄. h̄z quo secur⁹
erit q̄ nr̄m cuī vider viros fortes cecidisse
Dauid em̄ cuī leonib⁹ lūsic. v̄lū t̄ leonē in
terfecit Holia. p̄strauit. gigantē sola funda
t̄ lapide interfecit. et qd p̄l̄ e Dauid decez
milia occidit. vt testaf etiā de eo inimicus
su⁹ Saul. et tñ vñ ſemine pulcritudie ille
ctus cecidit in adulteriū. Hampſon mille
viros cuī mādibula occidit. t̄ triga viros
p̄cussit. portas ciuitatē gaze abſtulit. colū
nas dom⁹ inimicoy fuor p̄quassauit. et tñ
pynicā feminā deuici⁹. Et ecce hō thomas
vir foris cecidit. quo ḡ mulier dīc se securā.
cuī vider viros fortes cecidisse. Quid faciet
hō fragil. cuī vider angelū fortissimū expte
calamitatis cecidisse Job. iiiij. Ecce q̄ fuiunt
ei nō ſit ſtabiles. t̄ angeli ſuia reperit p̄ui
tatem. Limendū ē ḡ nob̄ ſuio dei. iuxta
illō Eccl. iiij. Fili accedēt ad ſuio dei ſta
in timore. t̄ p̄para aīaz tuā ad temptationēz.
Scđom qd nos p̄sumere facit et ſocietas
bona. Et hāc rēptat qdā i clauſtr̄. in colle/

b 2

gīs. in cōmunicatibꝫ. in vniuersitatis. sc̄iē
tes qz q̄ cū sapiēnþ gradis sapientia erit p̄ro
verb. cij. Et Eccl. xxvij. Lū viro sc̄to assi
duo esto. et disces ab eo sapientiam. Vñ in ps.
Lū sc̄to sc̄tus eris. Sz certe nec p̄sumedū
ibi. qz ecce thomas in societate apostolica
cecidit. qz ḡgregatōe illa adhuc in mūdo
erat sanctioꝝ. Nō ēḡ p̄fidēdū in societate. qz
dñs dīc̄ I u. xvij. Erūt duo i lector. vn⁹ allu
met ad grāz. ale ad irā. vn⁹ ad glāz. alter ad
iebēna. p̄z de Petro i iuda. et de latrone
detro i sinistro. et Acolao i Stephanō.
Tertiuꝫ qd nos p̄sumere facit ē ipa securi
tas. Hac hoſes torpēt i clauſtr. i muris. i
cauernis. i bemo. i spelūc. Sz certe hec
p̄sūptio h tollit. qz thomas i cūmitate ſcriſſi
ma. qz in irlm cecidit. Adā i padis. Ange
lus i celo. Ep̄s temptat in defto. Vñ dicit
Gre. el. vij. Hos q. et ca. legant. Nō loca. nō
ordies nos do. prios faciūt. Sz nos aut me
rita nra b̄da p̄iugūt. aut mala diſiugūt. Et
itez in ca. Quelibz. Quelibet loca occulta
ſinc grā alaz saluare nō p̄it. Et exemplificat
Gre. de Loth. q̄ i ipa pueras ciuitate iſt⁹
fuit. i mōte p̄o peccauit. Ninc dīc̄ Lryf. el.
vij. Muli. Q̄ nō loco ſc̄tit facit hoſes. Sz hō
locuꝫ. Quartuꝫ qd nos p̄sumere facit. ē ſcia
ſeu ſapia. Hac torpēt ſcientifici. Sed ecce
thomas erudit⁹ a xp̄o i maxim⁹ theolog⁹.
de via vitatis ſpāl̄i ſtruſi⁹ Joh. xij. Plesci
m⁹ q̄ vadis. i qūo viā p̄iūſum⁹ ſc̄re. Dic̄ ei
ihs. Ego ſu via. Ecce ſalomō ſapiētissim⁹.
David ſp̄i xp̄berie plen⁹. Vñ glo. ſup illo
Eccl. vii. Nō te iſtifices an̄ deu. Nulla p̄
ſūptio p̄iculofior q̄ de p̄pa iuſticia aut ſcia
ſupbiare. Et rō. qz ml̄to pla i infinitum ſc̄it
dyabol⁹ ad decipieđū hoſes. vt dīc̄. xvi. q. q.
Uilis. Quintuꝫ qd nos fac̄ p̄sumere est vo
lūras feruida. q̄ hō ſciens ic̄ipit qñq̄ torpe
re. vt di. Bern. in floribꝫ li. viij. c. lvi. Per h̄
em̄ ic̄ipit ſocietate descerere et negligē fieri.
p̄sumēs v̄l numis credēs expto vel habito
affectui. Sz certe thomas ille feruidus q̄
dixit Joh. xi. Eam⁹ et nos et moriamur cuꝫ
illo. nūc fac̄ ē incredul⁹. Silt petr⁹ q̄ dicit
Parat ſu i carcerē et i morte ire. ecce ter ne
gauit. Propt̄ qd Bern. p̄ſulit Eugenio pa
pe. Hol⁹ numis credere affectui tuo q̄ nūc
est. Abiſtā ſitū aio qd neglectu arq̄ tpe n̄
aboleſcat. Decille. Sextuꝫ qd nos p̄ſume
re fac̄ est diuina familiaritas. ſic ſac̄iūt p̄c̄
platiui habētes reuelationes et p̄gustationes
spūs. Sz ecce thomas vn⁹ ex. xii. nō d. lcc
ſed vn⁹ de maioribꝫ familiaribꝫ tpi cecidit.
Vñ ad Hebre. vi. dr. Imposſibile ē eos q̄
ſemel ſūt illuminati gauſauerit etiā donū ce
leſte. et p̄cipes faci ſūt ſpūſſeti. gauſauerit
nibilomin⁹ bonū dei ſbū. Et ut eiſ ſc̄i ren
turi. et plāpī ſūt. rufus renouari ad p̄niāz
rufus crucifigētes filiū dei in ſemelips⁹ et
oſtentui habētes. Nō em̄ de facilis de alto
cadit. i. de grā i p̄cim⁹. q̄ ſe aut resurgere eſt
diſſicile. Et rō. Nā q̄ grad⁹ altior eo caſu
guioꝫ et redit⁹ diſſicilior. His at artis dr
Eccl. v. De sp̄iciatū p̄cōz noli te ſine me
tu. Et. i. Pe. i. In timore iſolat⁹ vñ ip̄e con
verſam̄. Sz ne q̄s desperer d̄ cōmīſſo in
ſueat etiā thomā. in tueat etiāz alios ſc̄tos.
Si em̄ cecidiſt p̄ adulteriu. Ecce David.
ſi p̄ homicidiū. ecce idē d̄. ſi p̄ p̄iurū. ecce
Petri. ſi p̄ vanitatis ſc̄li. ecce magdalē ſi
p̄ p̄iūſionē ſp̄iſidelui. ecce paul⁹ ſi p̄ auari
cia. ecce Zache⁹. ecce Parabe. ſi p̄ latroc
niū. ecclatro crucifix⁹ d̄ct. ſi p̄ heresim et
errore. ecce Thomas. Tot fideiſſores po
nit deꝫ q̄ penitentes.

Dixi secundo

q̄ in p̄p. de
ſcribit ſidei
remuneratio. cū d̄. Br̄i q̄ nō rideſt. Līca
qd ſciendū q̄ l̄ ceteri ſtūtibꝫ debet bītū
do. ſic p̄z Mar. v. in excellēt⁹ et p̄ncipaliss
bītūdo debet ſidei. ex q̄ p̄cedit ſota effica
cia ogn̄ nroꝫ. Nam in līt̄ ſideiuit. vt d̄
ad Hebr. Et iō h̄ dr. Br̄i q̄ nō rideſt. Nā
l̄ bīt̄ oculi fuert q̄ rideſt bītūtare eten⁹
et credideſt diuinitatē ſteri⁹. vt d̄. Lu. iij.
Spāl̄i br̄i dīcū ſq̄ vītūtū ſi viderit credideſt
Uñ ſciēdū q̄ crede et nō rideſt ē valde glōſū.
meritoriuꝫ et laude dignū ex tribu cauſ. Nā
glōſū ſi ſp̄iſi ſimpliſi ſbō eī credatur
ſine cauſioꝫ p̄igris v̄l iuram̄i. v̄l ſideiſſor.
Ignominiſor ſo ſo ē eī econuſor. Diſplicet
etiā cuilibꝫ viro note fame et bonit. et ſuſ
ſiciet ſaculat. ſi ſimpliſi ſbō eī nō credat
q̄nto magis diſplicet regi gle. q̄ nec falli nec
fallē p̄t. ſi nō credat ſbō eī ſine cauſoſe re
rū quā q̄rūt gētules. vel ſiḡ quā q̄rūt in
dei. i. Lor. j. Judeſ ſiḡ q̄rūt. greci ſapiam.
Iōo ſ illos dr. Mar. xij. 2. xvj. capitul. Be
neſratio mala et adultera ſignū q̄rit. Et eiusd
cap. xvij. dr. Ogn̄atio mala et puerſa vītūtū
patiar vos. Sc̄do nō rideſt et crede ē me
ritoriū valde. ex eo q̄r hō cū affiſit deo in
hiſ q̄nō ſūt ſenſu manifesta nec p̄ ſe nota

¶ De sancto Thoma

intellectui nec violētia necessarie probatiōis ostensa. Illa libera assensio est meritoria. Assensio vero q̄ hō assentit manifestū sensu vel p se nos; intellectui vñ notorie probatis meritu n̄ h̄z q̄ coacta ē illa assensio. Un̄ glosa p illō ad Hebre. xij. Fiduciā h̄ntes iūtroitu sc̄o. dicit. Fides n̄ h̄z meriti cui h̄nana rō p̄ber exp̄mētū. Et idē h̄t i om̄ h̄odierne festiuitatē. H̄ wilhelm̄ de lata p̄tra exp̄nit. h̄nana rō i h̄nana sensus. Ter-
tio credere et n̄ vidē ē valde laude dignum. Si c̄m n̄ ē v̄tuosū vidē lucidū. Sic nec credere qd̄ manifeste probabile ē. Sed laude dignū ē credere do in illis q̄ sensus vel rō vident̄ disuadere. sic Abrahā q̄ spem in spem credidit. vt dī Roz. iiiij. Lū ḡ credere et n̄ videre sūt gl̄ofus mod̄ coḡscēdi dēu. erḡb meritor̄ et laude dign̄. certe merito bū sūt q̄ n̄ vidēt et crediderūt.

Dixi tertio q̄ in h̄. p̄. tāgīs cre-
dentiū i xp̄m p̄mē
datiō. cū dī. Et credidēt. Ad h̄t at q̄ quis
meret̄ esse credēt i xp̄m et fidel' xp̄i pl̄a re'
qr̄t. Primo em̄ requiri simplicitas. sed ovi
vacitas. tertio magnitudo. quarto feroz.
quinto integritas. sexto stabilitas. Nec sunt q̄
faciūt ver̄ fidelē xp̄i. De p̄mo em̄ quo i fide
debeat esse simplicitas dī Proverb. i. Qui
ambulat simpli in his q̄ sūt fidei. ambulat
p̄fidei. Tūc at est simplicitas cū hōn̄. p̄p
alii argumēta credit. s̄. p̄t h̄t q̄ assentit p̄
me vitari. et ita credit esse simpli ver̄ q̄cqd̄
de p̄cepit vel qd̄ ei de deo dī. aut ab eo p̄ci-
pit. Un̄ Amb. dicit. Affer argumēta ubi si
deo p̄c̄rit. Dic̄atorib⁹ credit. n̄o phis. Ad
hā simplicitate monemur. H̄o. xx. Si al-
tare lapideū fecer̄ mihi. n̄o edifices illō de
sec̄ lapidib⁹. Si em̄ leuauer̄ cultur tuum
sup eo polluet. Exponit H̄ wilhelm̄. i. non
p̄feras ingeniu tuuū auctoritatē sacre scriptu-
rei his q̄ fidei sūt. Et est h̄t 5 nostrates qui
n̄o assentunt alicui vitari. donec eis p̄bario
nib⁹ et rōnib⁹ euidentissimis demonstretur.
Dico in fide requiri vinacitas. qd̄ tunc fit
cu hō op̄at bona. Sic ei ille q̄ amicū amat
voluntari et ad credendū de eo bona. mala
ho de eo credere n̄o vult. Ita amor dei in ho
fidelē xp̄iano. oia bona credēs placere deo
op̄at. et oia mala credēs displicere ei. n̄o op̄a
tur s̄ fugit illa. Un̄ dī. s̄. Lox. xij. Caritas
oia credit. Dī at fides vina q̄ op̄at p̄ dilec-
tionē. p eo q̄ sic mot̄ ē signū vīte in aīali.

ita opatio ē signū caritas i fide. q̄ caritas
n̄o p̄ esse ociosa. vt dī. Et idō Bern. dicit fide sine opib⁹ esse cadaver exanie. qd̄
nec se nec alios mouere p̄ ad bñ opandū.
Ex p̄missis p̄z q̄ fides sine opib⁹ n̄o est fi-
des xp̄iano p̄z demonū. Un̄ Jacobi. iiij. dī
Demōes credūt et tremiscūt. ymo dico q̄
est peior fide demonū. q̄r̄ demones credit
iudicē. et tremiscūt corā ei⁹ iusticia. hoies
at n̄o coḡscit eū salvatore et bñfactorez. vt
dicit Aug. in glo. ibidē. Hinc dicit Aug.
sup illud ad Tyrū. i. Lōsiterē se nosse deū
factis at negant. Nolite inq̄t securi esse de
fide. adiūgite recte fidei recta opa ut xp̄m
p̄fiteamini p̄bis et factis. Qui em̄ p̄fitetur
xp̄m p̄bis et n̄o factis fides talium p̄p ē fidei
demonioz. ymo fides xp̄iano p̄z q̄ deū non
timent inferior est fide demonioz q̄ contre
misit. Decile. Ex q̄ infero q̄ fides talium
est in augmēto culpe p̄ p̄ns et pene. q̄r̄ sicut
cognitio aggrauat culpā. ita ignoratiā at
tenuat ipsam. Lū ḡ q̄s nonit de deo plura.
certe plus puniet̄ si fm ea n̄o secerit. Lu. xij.
Seru⁹ sc̄ies voluntatē dñi et non faciens
vapulabit plaḡ multis. Terrio in fide re
quiri⁹ magnitudo. vt sc̄z homo magna de
deo sentiat. sic Lenturio Matth. viij. Dic
pho et sanab̄ puer me⁹. Ita vt p̄ deo om
nia p̄renat. Hebre. xij. Fide Noyses gran
dis fac̄ negavit se filii Pharaonis.
Item vt in aduersis deo p̄fidat Dat.
xij. Hodice fidei q̄re dubitasti. Item vt
retributōem bonoz suoꝝ longanimitet et
pectet. principes em̄ longam credentiam
requirūt Iſa. xxvij. Qui crediderit non fe
stinet. Prover. xx. Hereditas ad quā festi
nat in principio. in nouissimo benedictione
carebit Eccl. xx. Hodie feneratur quis et
cras repetit. odibilis est homo huiusmodi.
Quarto in fide requiritur feroz. Matth.
xij. Si habuerit̄ fide sicut granū sinaps⁹
diceris monti huic trāsi hinc et transibit. et
nihil impossibile erit vob. Glosa dī q̄ idō
grano sinapis cōparat fidē. q̄ est in pecto
re feroz. et licet vīle et parvū videat tamē
attritum ostendit vītē suā. Sic fides no
stra q̄ in p̄speritib⁹ non appetit. in tribu
lationib⁹ et p̄sluris attrita vītē ostendit
miraculoz. si fuerit oīo feruida in homine
fidelī. Quinto in fide requiri⁹ integritas.
vt om̄es articuli credant explicite vel im
plicite. vt habeat de summa trinitate et fide

catholica.ca. Firmiter. **S**exto in fide reā/ris stabilitas. utrīcē hō facile nō relinquat/ fide suā. **T**hōbie. q. Utram illam expecta-/ mus qua de' daturus est his. q. fidem suaz/nūc̄ mutant ab eo. **U**nde valde repēnſi- biles sunt q. videntes aliquē hereticū ma- gne abstinentie vel hūlirat̄ extērioris. cre- dunt ppter h̄ q. sit sane fidei. et reliquāt̄ fi- dem suā in qua longo tpe vicerūt̄ et paren- tes sui mortui sunt. **C**ontra tales dī Ecclī xix. Qui cito credit leuis est corde. Nos er- go tres kīmī studeam⁹ vt fidem sanā babea- mus et habitā custodiam⁹. vt tandem ocul- lo ad oculum quod credim⁹ videre merea- mur dominū nostrū ibetum xp̄m. **N**ō no- bis. rē.

De nativitate Christi. I.

Hermo. VII

Peperit filium suū
p̄ omogenitū Luce. ii. In s̄bis istis tria describuntur. Primo modus dei in mūndo apparentis et in mundū venie- tis. q. virgo eu mūndo ondit. cū dī. Peperit. Secundo describitur persone dignitas ex virgine nascēntis. cum dī. filiū suū. Tertio subiungit̄ virginis parētis integratas. q. a primogenitū.

De primo sc̄ de modo apparē- tis xp̄i huic mundo tangit̄ cū dī. Peperit. tria sunt videnda h̄. Primo qre nō p̄ alii modū q̄ p̄ istū de' ro- luit mūndo apparere. sc̄ p̄ partum virginis. **H**ecdo qre nō aliter q̄ p̄ partū h̄gis. Ter- tio q̄lis iste fuit partus. aut quo possibilis. **P**eo pmo nō p̄ alii modū deus voluit huic mūndo apparet. Est sciendū q̄licz al- ter deus potuisse hoīem reparare. nullus tamē modus fuit ita congru⁹ sic modus incarnationis q̄erat. pueniens reparatiōi et repabili et reparatori. Nam sicut de' omnia fecerat potenter sapienter et benigniter. ita debuit reparare potētia sapia et benignitate. Potentia q̄ apparuit in p̄iūctiōe summe di- stantia in vna psonā. sapia in p̄iūctiōe p̄mi sc̄ p̄bi dei. et vltimi sc̄ hūane naſe beniu- lētia. in p̄iūctiōe sc̄ serui et dñi. Et ita fuit p̄gru⁹ et pueniens deuī incarnari q̄ntū ad re- paratiōem. **H**ecdo q̄ntū ad reparatoē fuit pueniens. q̄ cū ex p̄tō p̄mi hoīis hō cecidis- set a potētia sapia et beniuolētia. in infirmi- tate ignorantiā et malignitate. fact⁹ fuit car-

nalis aialis et sensualis. et sic incept⁹ ad vita- tem cognoscendā. fructū imitandā. bonita- tem diligendā. decuit ut h̄ fieret p̄ deū. in q̄ hec tria pfecte sunt. potentia sapia et boni- tas. **T**ertio q̄ ad reparabile et gru⁹ fuit. da- hō nō pfecte potuit reparari nisi recuperass̄ mentis innocentia et suā excellētia qua so- li deo suberat. hoc autē nō potuit fieri nisi p̄ deū q̄ cū sic excellētissim⁹. sua humilita- te potuit h̄ facere. et nō aliter. quia hūilitas cuiuscūq̄ hoīis nō fuit ad h̄ sufficiēs vt cō- pensare sup̄bie p̄mi pentis. q̄ quaz p̄dedit excellētia. Et ideo quantū ad reparabile sc̄ ad hoīez pueniens fuit deuī incarnari. et per p̄sequens per partū venire in mun- dum. Nam si aliter recuperaserat magis p̄ violentiam q̄s iusticiam videretur fecisse.

De secūdo quare nō aliter q̄s p̄ partum h̄ginis. Rūdeo q̄ ppter pfectōez vnuer- si. Nam triplex fuit generatio i mūndo. pri- ma sine p̄ce et matre. vt Alde. **H**ecdo de p̄ce sine matre. vt Lue. Tertia de p̄ce et matre. vt nra. Quarta autē nondū fuit. sc̄ ex mīcē sine p̄ce. Et ideo ne q̄s purascer deuī istā v/ timā facere nō posse ad ostendendum op̄ sue potentie voluit p̄mī incarnari de h̄gie. vt ell̄ genit⁹ ex mīcē sine p̄ce in terris. **V**ii ad Gal. iiiij. **D**icit deus filiū suū natū ex muliere. sc̄ sola. Et ista est illa q̄rra genera- tio Abrahe pmissa. q̄ quā erat ad gratiam redeundū. **H**en. xv. De tertio quo ille par- tus fuit possibilis. Rūdeo q̄valde possibi- lis. Nam et si de' potuisse de lapidib⁹ fu- scitare filios Abrahe Lue. iiiij. multo magis potuit. pducere hominem de homine solo. **H**ecdo nō solū fuit possibile deo h̄ etiā cō- ueniēs. **H**ic em̄ Ena creata fuit de viro si- ne femina. ita fili⁹ dei debuit creari de femi- na sine viro. Itē possibile fuit h̄ facere deo qd̄ p̄cessit naſe. **H**ā silia vidēt⁹ i nafalib⁹. Sol ei intrat p̄ vīt̄. ignicul⁹ p̄ cristallū. flos p̄ herbā. p̄bi p̄ aurē. cogitatio p̄ cor. in- tuit⁹ p̄ oculū. ignis p̄ rubū. **E**to. iiiij. Ad ma- iorē p̄fusionē iudeoz in h̄redū ē quo virga aaron arida floruit. **H**uc. xvij. Aut vellus gedeonis maduit. **J**udič. vij. Aut p̄ portā clausā ezechiel p̄nceps trāſht. Ezech. viij. Aut quo mustela ore cōcipit et aure pari. **V**ultur et apis p̄mis sine cōmictōe maſcu- li generat̄. **G** et creaturis h̄ de' p̄cessit. mul- to magis filio suo h̄ tribuit. **U**nde canim⁹. **T**alis decet part⁹ deū.